

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1821

Vragen van het lid **Van Houwelingen** (FVD) aan de Minister-President over de *Nord Stream-gasleiding* (ingezonden 22 april 2024).

Antwoord van Minister **Bruins Slot** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Defensie (ontvangen 23 mei 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1632.

Vraag 1

Is het correct dat u in antwoord op een vraag, gesteld tijdens het debat over de Europese top op 19 maart 2024, of de (zeer waarschijnlijk) statelijke actor die de Nord Stream-gasleiding heeft opgeblazen door de Nederlandse regering wel of niet als een vijandige mogendheid wordt beschouwd heeft geantwoord: «*We zullen toch eerst moeten vaststellen wie het is en wat de motieven zijn.*»¹

Antwoord 1

De Minister-President beantwoordde tijdens het Debat over de Europese top van 21 en 22 maart uw vraag als volgt: «*Die is niet met ja of nee te beantwoorden. Ik heb gezegd: je moet eerst vaststellen wie het is en vervolgens moet je vaststellen wat de motieven zijn.*»²

Vraag 2, 3 en 4

Bent u in staat een scenario te schetsen waarbij het opblazen van de Nord Stream-gasleiding door het Nederlandse kabinet, gezien het land dat daarvoor verantwoordelijk is en de motieven die hierbij een rol spelen, niet wordt beschouwd als een «daad van agressie»?

Indien u hiertoe in staat bent, hoe ziet zo'n scenario er dan uit?

Indien u niet in staat bent om ook maar één scenario te schetsen waarbij het opblazen van de Nord Stream-gasleiding door de Nederlandse regering niet wordt beschouwd als een daad van agressie, waarom antwoordt u dan, op de vraag of de statelijke actor die Nord Stream heeft opgeblazen door de Nederlandse regering wordt beschouwd als een vijandige mogendheid, dat dit volgens u afhangt van het land dat hiervoor verantwoordelijk is en de motieven die daarbij een rol spelen? Met andere woorden, waarom kan het

¹ Handelingen II, Vergaderjaar 2023–2024, nr. 53 (Plenaire verslagen I Tweede Kamer der Staten-Generaal)

² Ongecorrigeerd Stenogram Verslag Tweede Kamer 53 – 2023–2024

kabinet in dat geval niet aangeven dat, ongeacht de dader en de motieven, het opblazen van de Nord Stream-gasleiding door het Nederlandse kabinet wordt beschouwd als een daad van agressie en dat het land dat hiervoor verantwoordelijk is dus wordt beschouwd als een vijandige mogendheid?

Antwoord 2, 3 en 4

Er wordt door de Duitse autoriteiten onderzoek gedaan naar de toedracht van de explosies bij de Nordstream pijpleidingen. Na de explosies ontving uw Kamer op 4 november 2022 een Kamerbrief met o.a. een feitenrelaas. Het is niet aan het kabinet om te speculeren over de mogelijke toedracht.

Vraag 5

Is het correct dat de Gasunie ruim een half miljard heeft geïnvesteerd in de aanleg van Nord Stream 1 en in ruil hiervoor een belang kreeg van 9% in de Nord Stream-gasleiding?³

Antwoord 5

Nee, de netto (equity) investering van Gasunie was beduidend lager.

Vraag 6

Is het correct dat alle aandelen van de Gasunie in handen zijn van de Nederlandse staat?⁴

Antwoord 6

Ja.

Vraag 7

Kan hieruit geconcludeerd worden dat het opblazen van de Nord Stream-gasleiding de Nederlandse staat en daarmee de Nederlandse bevolking dus ongeveer een half miljard euro heeft gekost?

Antwoord 7

Nee, Gasunie heeft het geïnvesteerde bedrag in de eerste ruim 10 jaar van operaties reeds terugverdiend met de dividendontvangsten uit NordStream.

Vraag 8

Is het correct dat president Biden begin februari 2022 tijdens een persconferentie in het Witte Huis het volgende heeft gezegd: *«If Russia invades – that means tanks or troops crossing the – the border of Ukraine again – then there will be – we – there will be no longer a Nord Stream 2. We will bring an end to it.»*⁵

Antwoord 8

Ja

Vraag 9

Is het correct dat eind februari 2022 Rusland met tanks en troepen Oekraïne is binnengevallen?

Antwoord 9

Ja

Vraag 10

Is het correct dat op 26 september 2022 de Nord Stream-gasleiding is opgeblazen?

³ NOS, 8 maart 2024, «Gasunie ziet geen toekomst in Nord Stream en schrijft honderden miljoenen af» (Gasunie ziet geen toekomst in Nord Stream en schrijft honderden miljoenen af (nos.nl))

⁴ Gasunie.nl, «Investor relations» (Investor relations › Gasunie)

⁵ C-SPAN on YouTube, 7 februari 2022, «President Biden on Nord Stream 2 Pipeline if Russia Invades Ukraine: «We will bring an end to it.»» (President Biden on Nord Stream 2 Pipeline if Russia Invades Ukraine: «We will bring an end to it.» (youtube.com))

Antwoord 10

Er wordt door de Duitse autoriteiten onderzoek gedaan naar de toedracht van de explosies bij de Nordstream pijpleidingen. Na de explosies ontving uw Kamer op 4 november 2022 een Kamerbrief met o.a. een feitenrelaas. Het is niet aan het kabinet om te speculeren over de mogelijke toedracht.

Vraag 11

Houdt het Nederlandse kabinet er wellicht eventueel ook rekening mee dat de Verenigde Staten (of bondgenoten van de Verenigde Staten) de Nord Stream-gasleiding zou kunnen hebben opgeblazen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Er wordt door de Duitse autoriteiten onderzoek gedaan naar de toedracht van de explosies bij de Nordstream pijpleidingen. Na de explosies ontving uw Kamer op 4 november 2022 een Kamerbrief met o.a. een feitenrelaas. Het is niet aan het kabinet om te speculeren over de mogelijke toedracht.

Vraag 12

Kunt u de bovenstaande elf vragen afzonderlijk en binnen drie weken beantwoorden?

Antwoord 12

Om herhaling te voorkomen zijn antwoorden waar nodig samengenomen.